

Nr

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

1. Obiekt zabytkowy

UKŁAD URBANISTYCZNY D. MIASTA KAZIMIERZA

2. Miejscowość

KRAKÓW

12982

3. Wiek

XIV

4. Styl

gotycki

5. Kubatura m³6. Powierzchnia w m²

a) zabytkowa:

b) użytkowa:

20. Przynależność administracyjna

a) województwo

krakowskie

b) powiat

c) gmina

7. Materiał
budowlanyPrzed znisz-
czeniemPo
odbudowie

11. Ilość budynków

14. Grunty należące do zabytku:

ha

a) ściany

b) sklepienia

c) stropy

d) wiązania
dachu

e) krycie dachu

12. Ilość kondygnacji

13. Użytkowanie wnętrza
według ilości:

a) izb mieszkalnych

b) innych pomieszczeń

c) piwnic

a) ogrody stylowe

b) sady i grunty uprawne

c) lasy

d) wody

e) inne

21. Stacja

Nazwa stacji

Odległość
od stacji
w km

a) kolejowa

b) autobusowa

22. Właściciel i jego adres

23. Użytkownik i jego adres

24. Inwestor i jego adres

8. Wyposażenie architektoniczne

15. Przeznaczenie pierwotne budynku

16. Użytkowanie w latach ubiegłych

17. Użytkowanie obecne

18. Nadaje się do użycia na

9. Autorzy i data budowy i przebudowy

19. Data, rodzaj i stopień zniszczeń i odbudowy

Data

O P I S

Znisz-
czenia
%Odbu-
dowa
%

VIII.1939 r.

XI.1939 r.

XII.1945 r.

1967

czytelny, w dużym stopniu zniekształ-
cony w 2 poł. XIX w.

25. Rejestr zabytku Nr

A-12

rok

23.02.1934

miejsce przechowywania

26. Nazwa księgi hipotecznej

27. Nr hipo-
teczny

28. Akta

29. Fotografie

30. Inwentaryzacja pomiarowa

10. Udostępnienie

UKŁAD URBANISTYCZNY D. MIASTA KAZIMIERZA

Lokacja miasta nastąpiła w 1355r. na podstawie przywileju Kazimierza Wielk. Założone ono zostało na pd. od Krakowa na terenie ograniczonym starym korytem Wisły/ob. ul. Planty Dietlowskie/ oraz starym korytem rzeki Wilgi, zw. Zakazimierką/ob. Koryto Wisły/z przedlokacyjnymi ośrodkami w rejonie wzgórza Skałki z kościołem św. Michała/pn.-zach. część miasta/, wsi Bawół z kościołem św. Wawrzyńca/wsch. część miasta/ i osadą rodu Strzemieńczyków z kościołem św. Jakuba/pd.-zach. część miasta/.

Rzut nowozałożonego miasta przedstawiał się jako nieregularny prostokąt, przecięty przedlokacyjną arterią wiodącą z pn/pd., poszerzoną pośrodku miasta w obszerny kwadratowy rynek, w zasadzie z regularną siatką ulic. Miasto oblane wodami starej Wisły od pd. i zach., rzeki Wilgi od pn. i wsch. oraz od pn. fosą wykonaną po lokacji, łączącą Wisłę z Wilgą, otoczone zostało murami z pięcioma bramami/por. karta mury miejskie/Wyrazem rozwoju miasta w XV w. jest powstanie m.in. kościoła św. Katarzyny, Bożego Ciała, a w w. XVI ratusza, Dworu Jordanów. Na wiel. XV przypada ukończenie obwarowań miejskich. Od poł. XV w. pn.-zach. część miasta zajmuje gmina żydowska, skupiona wokół Starej Bożnicy, tworząca tzw. Miasto Żydowskie, poszerzone w ciągu XVI w. z własnym placem o charakterze rynku/obecna ul. Szeroka/. Miasto to zostało wydzielone w 1 poł. XVII w. od części chrześcijańskiej murem. Powstanie bożnicy Wysokiej i Remuh w XVI w. wiąże się z rozwojem gminy, która w 1 poł. XVII w. zyskuje nowe tereny/zakupione zostają tereny Jordanów z ich dworem-ob. dom ul. Szeroka 2/Miodowa 41/, w obrębie których powstaje Bożnica Izaaka i Poppera Bociana.

Upadek miasta Kazimierza wiąże się z najazdem Szwedów 1655/7. Kryzys pogłębiają wojny konfederacji barskiej. W 1768 Kazimierz zajmują wojska rosyjskie, w 1772 austrijackie.

Po wojnach napoleońskich Kazimierz stał się integralną częścią Krakowa. Czasy Wolnego Miasta /1816-46/ stanowią intensywny okres budowlany miasta Kazimierza. Zburzenie murów miejskich i muru getta zatępiło separację tej dzielnicy. W wyniku planów regulacji powstaje nowa zabudowa klasycystyczna. Zasypanie w 1873 r. koryta starej Wisły, zagęszczenie bezstylowej zabudowy, powstanie w pobliżu d. rynku zakładów Gazowni i elektrowni ~~xxx~~ w końcu XIX w. ~~przez zniszczenie~~ bez uwzględnienia pierwotnego założenia urbanistycznego, przyczyniło się w dużym stopniu do zatracenia wielu cech stylowych dawnego miasta.

Literatura:

Świszczowski S., Miasto żydowskie na Kazimierzu w świetle nowych badań, Biuletyn krak. t. II, 1960 r.
Tenże, Założenie i rozwój miasta Kazimierza, Biuletyn Krak. t. III, 1961 r.

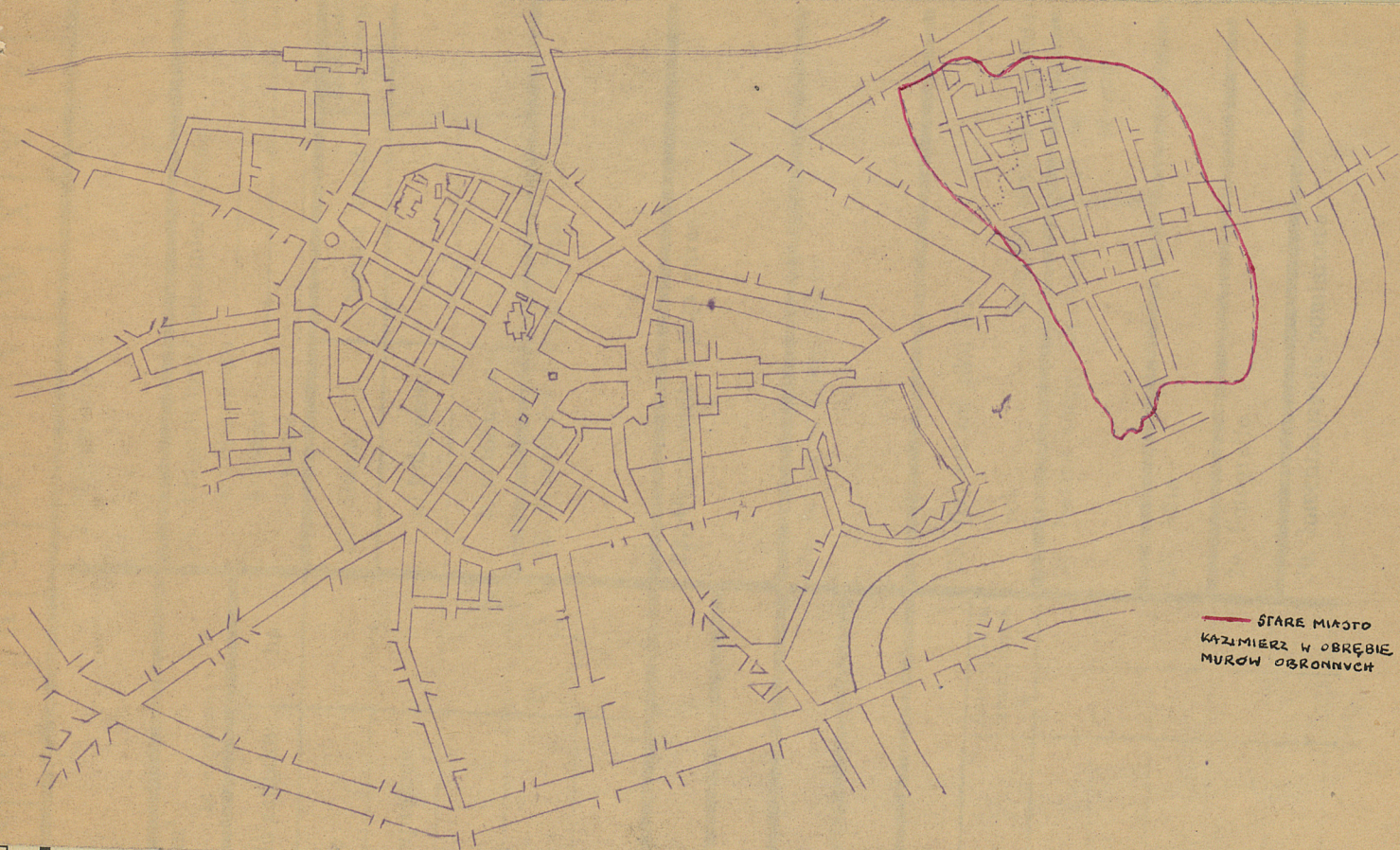
35. Uwagi różne

36. Wypełnił dnia X 67.

Z. Berendof

37. Sprawdził dnia

— STARE MIASTO
KAZIMIERZ W OBRĘBIE
MUROW OBRONNYCH